

Datum 2020-11-11
Diarienummer 1127/20

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Göteborgs Stads yttrande över remissen Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende - förslag till bestämmelser rörande bl.a. omedelbar placering, sekretess och skolgång

Göteborgs Stad tillstyrker förslagen med hänsyn tagen till nedanstående synpunkter.

Barnplacering om skyddat boende utan samtycke från båda vårdnadshavarna

Göteborgs Stad delar promemorians bedömning att regleringen av socialnämndens befogenhet att besluta om en omedelbar placering i skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare bör placeras i LVU. LVU innehåller en rad handläggningsregler vilka blir tillämpliga på processen och bedöms därmed öka rättssäkerheten både för barn som placeras i skyddat boende och deras vårdnadshavare.

Göteborgs Stad gör dock bedömningen att reglerna behöver kompletteras med en möjlighet för förvaltningsrätten att förlänga beslutet om omedelbar placering om ytterligare utredning eller annan särskild omständighet gör det nödvändigt. För att fortsatt kunna garantera skydd och stöd för ett barn med behov av vistelse i skyddat boende har socialnämnden möjlighet att enligt förslaget i betänkandet fatta beslut om fortsatt placering på skyddat boende tillsammans med en av vårdnadshavarna mot den andra vårdnadshavarens vilja enligt SoL med stöd av föräldrabalkens regler. Den praxis som finns avseende tillämpningen av 6 kap. 13 a § FB är relativt begränsad. Det fall som har prövats av Högsta förvaltningsdomstolen, HFD 2015 ref. 5, tydliggör att det ställs höga krav på nämndens utredning avseende vad som i den aktuella situationen är att anse som barnets bästa. Det ska av utredningen framgå att det finns ett påtagligt och tydligt behov av insatsen, i det här fallet placeringen, för att bestämmelsen ska vara tillämplig. Med hänsyn till de höga krav som ställs på bevisningen, kan det i vissa fall, tillsammans med tiden för beslutsfattande i socialnämnden, medföra att förfarandet tar längre

tid än den månad som nu är föreslagen som längsta tid för omedelbar placering.

Föräldrabalken och socialtjänstlagen har inga tvingande regler kring omprövning av ett beslut om placering i skyddat boende mot den ena vårdnadshavarens vilja, vilket kan leda till långa placeringar utan möjlighet för denne att få placeringen omprövad. Göteborgs Stad menar att en tvingande omprövning av ett sådant beslut bör övervägas då placeringstiderna i vissa fall kan vara relativt långa. Ett liknande resonemang saknas i promemorian.

I promemorian anges att barn och deras vårdnadshavare har rätt till offentligt biträde i samband med beslut om omedelbar placering i skyddat boende enligt LVU. Motsvarande rätt till offentligt biträde finns inte när beslut om placering fattas enligt föräldrabalken och förvaltningsrätten beviljar rättshjälp i mycket få fall. Dessutom kan barn under 18 år inte beviljas rättshjälp vilket kan påverka barnets möjligheter att tillvarata sin rätt i ärenden som berör placering i skyddat boende enligt föräldrabalkens regler. Detta är en brist som bör ses över.

Göteborgs Stad anser också att förslaget inte i tillräcklig omfattning har behandlat frågan om socialnämnden har möjlighet att begära handräckning i enlighet med reglerna i LVU. Det är oklart om bristande samtycke även innebär att en handräckningsbegäran kan göras om barnet till den våldsutsatta föräldern, vid den akuta placeringen, befinner sig hos den vårdnadshavare som har utövat våldet. Detta förhållande bör klargöras.

Utökade sekretessregler i kommunerna och regionerna

Göteborgs Stad är också positiv till förslaget gällande utökade sekretessregler för uppgifter om kommuner och regioner för adresser till skyddade boenden och vissa HVB. Förändringen ligger i linje med de synpunkter staden lämnade i samband med tidigare yttrande. Reglerna bidrar till att adressuppgifterna kan hållas hemliga, vilket i vissa fall är en förutsättning för upprätthållandet av det skalskydd som vissa boenden har. Ett bristande sekretesskydd hos kommunerna för adressuppgifter till skyddade boenden skulle drabba såväl de skyddsbehövande som personalen på boendena. Ett fullgott skydd för dessa uppgifter är särskilt angeläget i ärenden där hotbilden är stor.

Rätten till skolgång

Göteborgs Stad delar utbildningsnämndens bedömning att utredarens förslag att barn och unga som vistas i ett skyddat boende ska jämföras med den som är hemmahörande i kommunen eller i samverkansområdet vid mottagande till utbildning i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan samt att elever ska ha rätt att fullfölja en påbörjad gymnasieutbildning eller motsvarande utbildning om de återvänder till hemkommunen tydliggör och förstärker rättigheter för barn och ungas som vistas i skyddat boende.

Ekonomiska konsekvenser

Göteborgs Stad menar att det genom förslaget regleras en ny skyldighet för kommunerna varför finansieringsprincipen måste gälla och hela insatsen ska kostnadsberäknas.

I yttrandet över betänkandet framhöll Göteborgs Stad att utredningen grovt underskattat de kostnader kommunerna skulle få som en konsekvens av förslagen. Göteborgs Stad ansåg att det finns en risk att de resurser som tillförs inte kommer att motsvara de faktiska kostnaderna för att genomföra de föreslagna åtgärderna. Vidare framhölls att det krävs en resursförstärkning som gör det möjligt för kommunerna att ta det utökade ansvaret för att förslagen ska kunna genomföras. Denna bedömning kvarstår även utifrån det som framkommer i nu aktuell promemoria.

I nu aktuell promemoria anges att de tillkommande arbetsuppgifter som uppstår som en konsekvens av förslagen är av mindre omfattning och därför inte kommer att leda till någon ökad utredningskostnad för barn som placeras i skyddat boende. Göteborgs Stad vill dock framhålla att såväl förslagen i det tidigare betänkandet som förslagen i promemorian innebär nya uppgifter och en ambitionshöjning. De förslag som nu presenteras är enbart en komplettering som i sammanhanget inte innebär några större tillkommande kostnader. Förslagen kan dock inte ses isolerade utan ingår i den större helhet som beskrivs i betänkandet. Därför måste de tidigare beskrivna kostnadsökningarna påtalas också i nu aktuellt ärende. Det krävs en resursförstärkning som motsvarar de faktiska kostnaderna för att förslagen i sin helhet ska kunna genomföras. Den finansieringsmodell som finns i betänkandet tar inte tillräcklig hänsyn till omfattningen av det utökade ansvaret.

Sammanfattningsvis anser Göteborgs Stad att de kompletterande förslag som lämnas i promemorian ökar rättssäkerheten för barn som placeras i skyddat boende och kan i förlängningen innebära mer likvärdiga livsvillkor för hälsa och utveckling.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen antecknade representanterna från S som yttrande en skrivelse från den 11 november 2020 (bilaga A).

Jörgen Fogelklou (SD) antecknade som yttrande en skrivelse från
den 10 november 2020 (bilaga B).

Göteborg den 11 november 2020
GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Axel Josefson

Mathias Sköld

Yttrande angående remiss från Socialdepartementet – Stärkt barnrättsperspektiv

Yttrande

Det är mycket bra att ansträngningar görs för att stärka barnrättsperspektivet, barn i utsatta situationer ska självklart ha det bästa tänkbara stöd som samhället kan ge. Samtidigt är det oerhört viktigt ökade ambitioner inte bara manifesterar sig i ökade krav på kommunerna utan också i reella ekonomiska förutsättningar i form av statligt stöd att leva upp till kraven i verkligheten. Det är bra att staden har lyft fram detta i sitt yttrande.

Yttrande angående – Remiss från Socialdepartementet - Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende

Yttrandet

I betänkandet uppskattas att ungefär 70 procent av de barn och kvinnor som vistas i skyddat boende har utländsk bakgrund. För att dessa personer ska ha samma möjligheter som andra att leva ett liv fritt från våld, krävs ofta stora och långsiktiga och kostsamma insatser från flera aktörer. Att som brottsoffer ständigt leva med överhängande hot, att vara utsatt för våld av en närstående – det försvårar möjligheten att kunna etablera sig på arbetsmarknaden och bli en del av samhället.

En stor majoritet av de som placeras i skyddat boende är kvinnor och barn medan våldsutövarna vanligtvis är män som många gånger använder sig av upprepat våld.

Från Sverigedemokraterna i Göteborg vill vi påpeka vikten av att finna skarpåtgärder mot förövaren i sammanhanget. Att man parallellt ser över vår lagstiftning och finner åtgärder som tvingar förövaren att anpassa sig därefter. Anpassning och assimilering utefter svensk lag, föräldrabalken och barnkonventionen. Våra svenska lagar och värderingar ska vara ett krav ställt mot alla föräldrar som uppehåller sig i Sverige oavsett härkomst.